

RUMİNANTLARDA NEKROPSİ YÖNTEMLERİ -1-

Nekropsi Pozisyonu

- Rumen karın boşluğunda geniş yer kapladığından kadavra **sol tarafına** yatırılır.
- Yeni doğan hayvanlarda abomasum, ön midelere göre daha büyüktür. Bu nedenle böyle hayvanların nekropsisi yan pozisyonda yapılacaksa, bunların **sağ tarafa** yatırılması tercih edilir. Ancak küçük ruminant ve buzağuların nekropsileri genelde **sırt üstü** pozisyonda yapılır.

- **Derinin Yüzülmesi ve Ekstremitelerin Ayrılması**
- Ruminantlarda deri ekonomik değere sahiptir. Kullanılmasında sakınca görülmeyen durumlarda, tümünden yüzülüp kadavradan ayrılır.
- Ayrıca yeni doğanlarda omfalogen enfeksiyon önemlidir. Bu bakımdan deri ve karın duvarı kesilirken göbük çevresinin genişçe bir daire içine alınıp kesilmesi unutmamalıdır.
- Deri yüzüldükten sonra ekstremiteler ayrılır. Lenf yumruları ile subkutan doku ve kaslar gözden geçirilir.

Vücut Boşluklarının Açılması

- Küçük ruminant ve buzağılarda:

Yan ve sırt üstü pozisyonda, birlikte ya da yalnız başına açılır.

- Sığırlarda:

Kural olarak yan pozisyonda önce karın boşluğu açılıp organlar çıkarılır. Bunu göğüs, pelvis boşluklarının açılması ve organların çıkarılması ile diğerleri izler.

• Karın Boşluğu Organlarının Çıkarılması

- Karın boşluğu açılıp incelendikten sonra organların çıkarılmasına geçilir.
- Küçük ruminant ve buzağılarda:

Özofagusun sonu ile duodenumun başlangıcına birer çift bağ konup aradan kesilerek mideler; rektumdan kesilip çevre bağlantılarından ayrılmak suretiyle de barsaklar tümünden çıkarılır.

- **İnce barsaklar iki aşamada çıkarılır.**
- *Birinci aşamada, pankreas kanalları ve duktus koledokusun açıldığı duodenumun pars descendensine kadar olan başlangıç kısmı, karaciğer ile çıkarılmak üzere ayrılır (paraziter invazyonlar ve diğer nedenlerden safra akışının olup olmadığı kontrol edilir).*
- *İkinci aşamada ise geri kalan ince barsak kısımları dışarıya alınır.*

- **Duodenumun başlangıç kısmının çıkarılması:**
- Duodenumun abomasumdan çıkan ön kısmı üzerine 5 cm. ara ile iki bağ konur ve aradan kesilerek abomasumdan ayrılır.
- Kesilen duodenum ucundan tutulur. Mezenteriyum ve çevre bağlantılarından kesilerek karaciğere kadar gelinir.
- **Flexura hepatis** geçildikten sonra, sağ böbreğin en kubbeli yerinin hizasında, duodenumun **pars descendens**'inin başlangıcına bir çift bağ daha konulup aradan kesilir.

- Başlangıçtan buraya kadar ki duodenum kısmı diğer ince barsaklardan ayrı ve karaciğerle birlikte çıkarılmak üzere bu şekilde yerinde bırakılır.
- Geri kalan ince barsakların çıkarılmasına geçilir.
- Bu işlemler sırasında safra kanalı ve pankreastan gelen kanalların kesilmemesine dikkat edilir.

Geri kalan ince barsak kısımlarının çıkarılması:

Çıkarılmaya ayrılan duodenum kısmından değil, **ileum sonundan** başlanır ve yukarıda ayrılan duodenumun pars descendensine doğru gelinir. Bunun için:

- a.** Önce ileum sekuma yakın kesilir. Eğer barsak içinde fazla sulu bir içerik varsa ya da barsak içeriğinin incelenmesi gerekiyorsa ileum üzerine bir çift bağ konduktan sonra kesilmesi yerinde olur.

b. Kesilen ileumun ucu sol el ile tutulup kaldırılır. Mezenteriyuma gerginlik verilerek sağ eldeki bıçak yardımı ile mezenteriyum barsak duvarına yakın olarak, ileumdan jejunuma doğru kesilir. Kesilen kısımlar dışarıya alınmaya başlanır.

c.Çıkarılmaya, ince barsaklar kalın barsaklar altında kayboluncaya kadar devam edilir. Bu sırada ileum ile jejunumun önemli kısmı dışarıya alınmış olur.

d. İnce barsakların kalın barsaklar arasında kaybolduğu noktaya gelinmesi, jejunumun başlangıcı ile duodenumun sonunu belirleyen sınıra, yani duodenal fleksuraya, **lig.duodenocolicum**'a gelindiğini gösterir. Burada duodenumun önceden ayrılmayan bölümü kalın barsaklar tarafından örtüldüğü için kalın barsakları kaldırmadan bu noktadan sonra daha fazla ilerleme imkanı olmaz.

Bu amaçla kalın barsaklar kesilip ayrılmaksızın çekilir ve hayvanın sırtına yayılır. Böylece duodenumun **pars ascendens**'i de ortaya çıkar.

e. Duodenumun bu parçası da mezenteriyumdan ayrılarak duodenumun pars descendensinin kıvrıldığı **flexura caudalis**'e (sekunda) kadar gelinmiş olunur.

f. Kalın barsaklar yeniden normal pozisyonuna getirilir.

Duodenumun geri kalan pars descendensi de bağlarından ayrılarak daha önce duodenumun karaciğerle birlikte çıkarılmasında kesilen noktaya gelinir.

Bu şekilde ince barsaklar, sekumdan duodenumun bu kısmına kadar mezenteriyum ve bağlantılarından ayrılarak karın boşluğundan dışarıya alınmış olur.

KAYNAKLAR

- Berkin Ő, Alçığır G. Nekropsi (Yöntem), Medisan Basımevi, Ankara, 1999.
- Strafuss Albert C. Necropsy: Procedures and Basic Diagnostic Methods for Practicing Veterinarians, Charles C Thomas Pub Ltd, 1988.
- Moreland RE. Color Atlas of Small Animal Necropsy, Remsoft Publisher, 2009.
- Urman HK. Kısa Nekropsi Teknikleri ve Bazı Hastalıkların TeŐhisi İçin Alınacak Marazi Maddeler ve Muhafaza Őekilleri, Ü. Bas., Ankara, 1966.